

veie, bliver at afgjøre, hvilke af Amtets øvrige Veie der blive at henregne til Biveienes Klasse og som saadanne at undergive Veitilshyn fra det Offentliges Side. Der gives derhos den Bestemmelse, at den Commune, over hvis Grund en saadan Veie gaar, er forpligtet til at istandsætte og vedligeholde den. Af Bestemmelsen i Forordningen af 29de September 1841 § 28 har det været en Følge, at ikke andre Veie ansees for Biveie, som vedkomme det Offentlige, end saadanne, der ere opførte paa Veiregulativet. De øvrige Biveie ere naturligviis ikke derved forsvundne af Verden; de Vedkommende, som have været interesserede i disse Veie, og som have haft Ret til at færdes paa dem, have naturligviis ligesuldt beholdt denne Ret, men den Klasse af Biveie, som ikke opføres paa Veiregulativet, er bleven staaende hen paa en Maade, som vi ikke ansee for heldig. Der eksisterer nemlig, saaledes som Veiforordningen af 1841 § 28 er bleven fortolket, ikke noget anordnet Tilshyn med disse Veie, idet det udtrykkelig hedder, at ikke andre Veie ere at ansee som Biveie, der staae under det Offentliges Tilshyn, end saadanne, der staae opførte i Regulativet, og der er altsaa Ingen, hvem der paahviler Forpligtelse til at føre Tilshyn med de øvrige Biveie. Jeg skal ikke indlade mig paa en Betragtning af, hvorvidt dette i og for sig er aldeles ulovligt rigtigt; jeg troer at kunne blive staaende ved, at saaledes er Veiforordningen i en lang Arrække i Praxis bleven forstaaet; men ligesom der ikke er Noget, der har Forpligtelse til at føre Tilshyn med disse Veie, saaledes er der heller Ingen, hvem der paahviler Forpligtelse til at præstere noget Arbejde til disse Veie. Deraf har det naturligviis været en Følge, at de Veie, som ikke ere blevne opførte paa Regulativet, ere blevne henliggende; Sogneforstanderskabet har ikke anseet sig berettiget eller forpligtet til at tage sig af dem, og det har saaledes været overladt til Vedkommende, der særdeles paa dem, at see til, hvorledes de kunde komme ud af at bruge dem. Udvalgets Fleertal troer nu, at der, idetmindste paa flere Steder, er en søkelig Trang til at see dette Savn afhjulpet. Det er naturligviis ikke let at godtgjøre, at et saadant Savn er tilstede,

og det maa jeg derfor aldeles henstille til de Ferrer hver for sit Vedkommende at afgjøre. Jeg har ofte i mit Liv haft Vællighed til at erfare, at begge Parter, baade Communen og Vedkommende, der have Færdseksret paa disse Veie, have været meget uheldig stillede i denne Henseende. Communen har været uheldig stillet, fordi det er klart, at, sjøndt en saadan Veie, naar den engang er udgaaet af Regulativet, naar Forholdene senere maatte gjøre det hensigtsmæssigt, igjen kan optages derpaa, er den i Mellemtiden, hvori den er ude af Regulativet, herreløs, og alt det Arbejde, der tidligere har været anvendt paa den, er da spildt. De Vælfarende ere naturligviis ogsaa meget uheldig stillede, idet der ikke er Midler, ialtsald ikke tilstrækkelige, til at faae Noget gjort ved en saadan Veie. Jeg maa saaledes antage det for almindelig erkjendt, at der findes Savn i saa Henseende, men deraf følger naturligviis ikke, at det er rigtigt at søge dette Savn afhjulpet ved Bestemmelser, knyttede til det os forelagte Lovudkast om private Veie. I saa Henseende skal jeg henvisse til Betænkningen, og navnlig skal jeg lægge megen Vægt paa, at det ofte i det virkelige Liv er meget vanskeligt at afgjøre, om en Veie skal ansees for offentlig eller for privat. Naar man siger, at private Veie ere de Veie, til hvilke flere Grundbesiddere ere udelukkende berettigede, og dertil knytter Bestemmelser med Hensyn til disse Veies Standsættelse og Vedligeholdelse, synes dette ved første Blik at see ganske plausibelt ud; men det kan dog neppe være hensigtsmæssigt paa denne Maade at at definere disse private Veie, da Forholdet ikke stiller sig saaledes i Virkeligheden. Jeg vil tage et Exempel: Der gaar en Veie fra en By eller et Sogn, muligt gjennem et andet Sogn, til en Fjord, og denne Veie er navnlig bestemt til at være en Eng- eller Høveie for enkelte Sognebeboere. Der kan nu være Spørgsmaal om, hvorvidt denne Veie skal være privat eller offentlig. Vedkommende, der finde sig brøstholdne ved den Tilstand, hvori Veien er, henvende sig til Communalbestyrelsen med Begjæring om, at den vil træffe Foranstaltninger til, at det bliver paalagt de andre Grundbesiddere, der ere interesserede i Veien, at bidrage til